

Ноли заселялося Полісся?

Відбувалося це на Волинському Поліссі з далеких післяльодовикових часів або ще й раніше. Не так давно про стоянки людини того часу ми знали тільки завдяки повідомленням О. М. Цинкаловського. Тепер наші уявлення збагатилися достовірними даними з різних куточків цього своєрідного краю, який був ніби мостом між центральною та східною Європою на шляху різноманітних міграцій. Тому розмаїття різноетнічних груп і полішених ними знахідок мозаїчно строкате і багате.

Назвемо деякі з цих культур: лінгбі, аренсбург, свідер (12-9 тисяч років тому), коморницька, яніславіцька (9-5 тисяч років тому). Па-

м'ятки їх відомі біля озер Лютка, Люб'язь, Свіязь, на берегах великих та маліх річок.

Наукові розвідки про знайдені там речі, вміщені в № 39 та 52 журналу «Археологія», в монографіях Л. Л. Залізняка, Д. Я. Телегіна. До речі, київський археолог доктор історичних наук професор Дмитро Якович Телегін, автор багатьох солідних книг з прадавньої історії України, цієї весни уже вдруге відвідував Ровенщину. Його перша зустріч з нашим краєм відбулася рівно десять років тому. Тоді ми проводили невеликі розвідки та розкопки коло сіл Розничі, Семки, Мала Осниця, Майдан-Липно в Маневицькому районі Волинської області та Осова і Великий Мідськ — Ровенської.

Із знахідками нам тоді ще особливо пощастило біля Великого Мідська (урочище Гута) і над річкою Стир

коло Малої Осниці, де в стінці піщаного кар'єру Дмитро Якович виявив край свідерського заглибленого житла. З допомогою учнів близкіх сіл воно було розкопане і дало багато знарядь: шість наконечників стріл, скребки, різці для обробки костяних виробів, ножевидні пластини. Ця землянка — житло типу чуму. Воно було кругле, в центрі понижувалось і мало на дні вогнище, від якого залишились дрібні вуглики. Каркас його, правдоподібно, складений був із жердин, поверх яких прикріплювалася шкіра тварин. Тут довгий час жили мисливці в умовах тундрового клімату і такого ж природного середовища.

Г. ОХРІМЕНКО.

член президії обласної організації Товариства охорони пам'яток історії та культури.

с. Осова.

Червоний промінь

22 червня 1989 р.